

være praktisk. Vi ere fremkomne med dette her — og det staar ogsaa i Betænkningen, — idet vi have søgt at mægle mellem forskellige Yderligheder og forskellige Krav, hvorved vi mente at faae Noget, der vilde passe, og at faae en praktisk Lov. Det vide vi nok, at hvis vi vilde gaa et Skridt videre, vilde vi kunne faae Bygninger og Leiligheder anderledes lufftige. Men Spørgsmaalet bliver her som ved ethvert andet Spørgsmaal: Hvorfra komme Pengene dertil? Vi skulde dog maae det saa, at vi kunne være her i det lille Danmark. Hvis vi forbød Trætrapper, hvis vi sagde, at der skulde være 4 Men mellem Bangerne og Bæggene, og at der skulde være 2 Men Durchsigt, og at der skulde være Jerntrapper eller Stentrapper hele Veien igennem og Altsammen i den Dur, saa vilde det blive anderledes, men saa kommer det an paa, om man ikke kommer ind paa Noget, som er urimeligt og utaaleligt, og som er aldeles upraktisk. Det er meget let at skrive et Lovforslag saaledes, at det tager sig udmærket ud paa Papiret; men en anden Ting er det, om det virkelig passer efter vore smaa Forhold. Det kan ikke hjælpe at tale om de berøste Forhold; man skal skjære Tøiet til efter Kroppen, og naar vi se ind ad vore egne Vinduer, saa se vi, hvor smaa vore Forhold ere. Det kan ikke hjælpe det ærede Medlem for Randers Amts 5te Valgkreds (Th. Christensen), at han kommer frem med en hel Del forskellige Forslag, naar han ikke siger, hvor Pengene skulle komme fra. Det Spørgsmaal, som vi under hvilkenomhelst Omstændighed, naar vi forhandle Noget her, maa have besvaret, er: Hvorledes skal Tanken realiseres? Det er godt nok, at man vil lægge Servitutter paa alle Arealer; men hvem vil saa kjøbe dem, og hvorledes vil det Hele udvilde sig? Vi ere jo her gaaede godt frem i Retning af Forbedringer, saaledes med Hensyn til Gadebredde og Kjældere er det jo betydelige Skridt vi ere gaaede fremad. Vi fordre, at Gadebredden skal være 30 Men, og hvorledes gaar det med Kjældere? De skulle være 2½ Men over Gaden Niveau, og der skal være 4 Men til Loftet. Naar man tænker sig alle de Forbehold, der er taget her i Lovforslaget, saa ere de hverken saa eller smaa.

Jeg mener nu ellers, at Forholdet har udviklet sig saaledes i Diskussionen, at jeg ikke har nødig at gaa ind i alle Enkeltheder. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (Tvermøes) har til Dels imødegaaet de Udtalelser, som den ærede Minister fremkom med mod Udvalgets Flertal. Og

hvad angaar det ærede Mindretal, da har den ærede Minister paa saa Undtaaqelser nær imødegaaet dette. Det er indlysende nok, at Forholdene her ere af en saa specifik Natur, at der maa komme mange Ting frem, som støde an mod dennes eller hins Tanke.

Jeg skal kortelig berøre nogle af de Udtalelser, som ere fremkomne mod Flertallets Vædringsforslag. Der er først det store Spørgsmaal om Kvistene. Der er, saaledes som jeg omtalte i mit første Foredrag, Forhold, der kunne tale for dem, ligesom der ogsaa er Forhold der kunne tale imod, og jeg vil derfor henstille, om man vil følge Flertallet eller Mindretallet i saa Henseende. Jeg ser dog ikke rettere, end at Flertallet har de vægtigste Grunde, idet vi nemlig mene, at naar Folk virkelig vilde bygge i Høiden, nemlig over 25 Men til Gefsimens Overkant, saa kunne de godt hjælpe sig med det uden at behøve at sætte nogen Kvist ovenpaa, thi jeg antager ikke, at man sædvanligvis bygger Kviste paa saadanne Huse, men sladt Tag. Dette Vædringsforslag have Mange misforstaaet, som om det virkelig skulde være en Generalregel, at der ikke bliver Beboelse paa Taglamre. Det er ikke rigtigt; naar de kun bygge til en Høide af 25 Men til Gefsimens Overkant, kunne de godt bygge Kvist, men naar de vilde bygge høiere, vilde de formodentlig bygge med en høi Kjælder og indrette sig saaledes, som det nu i Regelen sker, med sladt Tag. Hvad Spjældene angaar, har der ogsaa været forskellige Mæntninger om dem. Men der er vistnok Folk kommet til en grundig Erfaring. Der er vist ikke Tvivl om — jeg kan sige det for mit eget Vedkommende, og jeg anser det ikke for at være nogen Skam at sige det nu, uagtet det strider mod Lovgivningen —, at de forsvinde mere og mere. Høi mig ere de om trent helt forsvundne, fordi de ere upraktiske. Naar Skorstensfeieren kommer, er det en gammel Sædvane, at man lukker Spjældene, thi naar Ruglen falder hurtigt ned, og Rosten føres med Kraft, hvor der ikke er Spille rum uden om, især Soden ud i Kaffelovnene og derfra ud i Bællerne og ødelægger Alt, hvad der er i Stuerne. Der er kun een Ting, der kan hjælpe, nemlig at man stopper Kaffelovnsrøret til enten med Papir eller med en blød Klud, saa er hele Jaren forbi. Hvad Spjældet skulde have at betyde i Ibebrandstilfælde, kan jeg ikke forstaa. Naar der er Ild i Skorstenen, brænder den ud, og saa sender man Bud efter Skorstensfeieren, og hvis han er hjemme og har Tid, saa kommer han, men hvis ikke, saa kommer han ikke, og springer Skorstenen ved en saadan Leilighed, ja, saa kommer der Ibe-